

סודו של דוד / אוריאל בן יצחק

1. בבלי יבמות עו:

אמר רבי יוחנן, דאמר קרא: "וכראות שאול את דוד יוצא לקראת הפלשתי אמר אל אבנר שר הצבא, בן מי זה הנער? ויאמר אבנר, חי נפשך המלך אם ידעתי" ולא ידע ליה? והכתיב: "ויהאבהו מאוד ויהי לו נושא כלים".

אלא אאבוה קא משאיל!

ואביו לא ידע ליה, והכתיב: "והאיש בימי שאול זקן בא באנשים".

ואמר רב ואיתימא רבי אבא: זה ישי אבי דוד, שנכנס באכלוסא ויצא באוכלוסא!

הכי קאמר שאול: אי מפרץ אתי, אי מזרח אתי?

אי מפרץ אתי – מלכא הוי, שהמלך פורץ לו דרך ואין ממחים בידו.

אי מזרח אתי – חשיבא בעלמא הוי.

מאי טעמא אמר ליה?

שאל עליה! דכתיב "וילבש שאול את מדיו" – כמידתו. וכתיב ביה בשאול: "משכמו ומעלה גבוה מכל העם".

אמר ליה דואג האדומי: עד שאתה משאיל עליו אם הגון הוא למלכות אם לאו, שאל עליו אם ראוי לבוא בקהל אם לאו. מאי טעמא?

דקאתי מרות המואבית.

אמר ליה אבנר: תנינא, "עמוני" – ולא עמונית. "מואבי" ולא מואבית!

אלא מעתה, ממזר ולא ממזרת, מצרי ולא מצרית?

שאני הכא דמפרש טעמא דקרא: "על אשר לא קדמו אתכם בלחם ובמים". דרכו של איש לקדם ולא דרכה של אשה לקדם.

היה להם לקדם אנשים לקראת אנשים ונשים לקראת נשים!?

אישתיק.

מיד "ויאמר המלך שאול אתה בן מי זה העלם". התם קרי ליה נער, הכא קרי ליה עלם. הכי קא אמר ליה: הלכה נתעלמה ממך! צא

ושאל בבית המדרש!

שאל, אמרו ליה: "עמוני" – ולא עמונית, "מואבי" – ולא מואבית.

אקשי להו דואג כל הני קושייתא, אישתקו. בעי לאכרוזי עליה.

מיד "ועמשא בן איש ושמו יתרא הישראלי וכו'" וכתיב: "יתר הישמעאלי"?

מלמד, שחגר חרבו כישמעאל ואמר: כל מי שאינו שומע הלכה זו ידקר בחרב!

כך מקובלני מבית דינו של שמואל הרמתי: "עמוני" – ולא עמונית "מואבי" ולא מואבית.

ומי מהימן? והאמר רבי אבא אמר רב: כל תלמיד חכם שמורה הלכה ובא, אם קודם מעשה אמרה – שומעין לו. ואם לאו אין שומעים

לו! שאני הכא דהא שמואל ובית דינו קיים. מכל מקום קשיא.

רש"י: אם קודם מעשה - שבאת הוראה לידו אמרה ושנאה לתלמידיו בבית המדרש בשם רבו שומעין לו בשעת הוראה ואם לאו אין

שומעין לו שמה מחמת מעשה הבא לידו אמרה:

דהא שמואל ובית דינו קיים - ומילתא דעבידא לגלויי הוא ולא משקר בה:

2. ירושלמי יבמות מח:

אלא שנכנס [יתר] לבית דינו של ישי. ומצאו יושב ודורש פנו אלי והושע כל אספי ארץ. ונתגייר ונתן לו את בתו. ורבנין אמרין ישראלי היה ואת אמרת ישמעאלי. אלא שחגר מתניו כישמעאלי ונעץ את החרב בבית דין או נהרוג או נהרג או נקיים דברי רבי כל מי שהוא עובר על הלכה זו בחרב זו אני הורגו. עמוני ולא עמונית מואבי ולא מואבית.

3. כתובות קה ב

כי הא דשמואל הוה עבר במברא אתא ההוא גברא יהיב ליה ידיה אמר ליה מאי עבידתך אמר ליה דינא אית לי אי"ל פסילנא לך לדינא

4. סנהדרין פב.

"ויקם מתוך העדה ויקח רומח" בידו מיכן שאין כנסין בכלי זיין לבית המדרש

רש"י: ויקם ויקח - מכלל דעד השתא לאו בידו הוה: העדה - סנהדרין שהיו יושבים ודין כדכתיב קח את כל ראשי ואמרי בפר' ד'

(לעיל לה.) חלק להם בתי דינין לדונם דיני נפשות על עון פעור:

5. דברים ב כח-כט

אֶכֶל בֶּקֶסֶף תִּשְׁבְּרִי וְאֶכְלֵתִי, וּמִים בִּכְסֶף תִּתְּנִי לִי וְשִׁתִּיתִי; רֶקֶב, אֶעֱבְרָה בְּרַגְלִי. כְּאֲשֶׁר עָשׂוּ-לִי בְּנֵי עֵשָׂו, הַיֹּשְׁבִים בְּשִׁעִיר, וְהַמּוֹאֲבִים,

הַיֹּשְׁבִים בְּעַר--עַד אֲשֶׁר-אֶעְבֵּר, אֶת-הַיַּרְדֵּן, אֶל-הָאָרֶץ, אֲשֶׁר-יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נָתַן לָנוּ.

6. במדבר כה א

וַיֵּשֶׁב יִשְׂרָאֵל בְּשֵׁטִים וַיִּחַל הָעָם לָזְנוֹת אֶל-בָּנוֹת מוֹאָב.

7. ירושלמי יבמות מח:

ויולד מן חודש אשתו...אלא על ידיה נתחדשה הלכה עמוני ולא עמונית מואבי ולא מואבית... א"ר שמואל בר נחמן אני אין לי אלא משנה (רות א) ותשב נעמי ורות המואבית כלתה עמה השבה משדי מואב זו היא ששבה משדה מואב תחלה. אחורי אמר לה (רות ב)

ותעזבי אביך ואמר לה אילו באת אצלינו מאתמול שלשום לא היינו מקבלין אותך.

8. רות רבה ב ט

וַיֵּשְׂאוּ לָהֶם נָשִׁים מֵאֲבוֹת שֵׁם הָאֲחֻת עֲרֻפָה וְשֵׁם הַשְּׁנִית רֹת וַיֵּשְׁבוּ שָׁם כְּעֶשֶׂר שָׁנִים.

"וַיֵּשְׂאוּ לָהֶם נָשִׁים מֵאֲבוֹת" תני בשם ר' מאיר לא גיירום ולא הטבילו אותם **ולא היתה הלכה להתחדש** ולא היו נענשין עליהם

"עמוני" ולא עמונית "מואבי" ולא מואבית.

9. שמואל ב כב ג

וַיִּלְךָ דָּוִד מִשָּׁם מִצְפָּה מוֹאָב וַיֵּאמֶר אֶל-מֶלֶךְ מוֹאָב יֵצֵא-נָא אָבִי וְאִמִּי אֲתָכֶם עַד אֲשֶׁר אֲדַע מֵה-יַעֲשֶׂה-לִּי אֱלֹהִים:

10. ילקוט שמעוני רות

ויקח בועז את רות, אמרו אותה הלילה שבא עליה מת

11. ילקוט שמעוני תהילים ד

רגזו ואל תחטאו - א"ל דוד לישראל: עד מתי אתם חוטאים ומרגזים? אומרים: פסול היה בו, מרות המואבית בא.

אמרו בלבבכם על משכבכם -אף אתם מכלל איסור שתי אחיות אתם באים, דעו עיקרכם ודומו סלה.

12. שמונה קבצים א נב

יש עומק רע כזה, שאינו עולה על ידי שום ברור שבעולם, כי אם על ידי העלאת העולמות בכלל. וטוב עליון נופל לפעמים בעמקי תהום כאלה, כדי שיהיה ההכרח דוחק להעלות את העולמות, כי אפילו ניצוץ אחד מהטוב האלהי מכריע את כל העולמות כולם לבוא לידי עלייה.